

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku

15-264 Białystok, ul. Ciołkowskiego 2/3

tel. 85 742-53-78 fax 85 742-21-04

e-mail: sekretariat@wios.bialystok.pl

INFORMACJA

Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska o stanie środowiska na terenie powiatu bielskiego

**WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT
OCHRONY ŚRODOWISKA
w Białymstoku**

15-264 Białystok, ul. Ciołkowskiego 2/3
tel. 85 742-53-78, fax 85 742-21-04
NIP 966-05-90-188

WSTĘP	3
Podstawowe informacje o powiecie	3
Działalność inspekcyjno–kontrolna i badawcza	4
POWIETRZE	5
Presje – emisja zanieczyszczeń do powietrza	5
Stan – ocena Jakości powietrza	6
Przeciwdziałania – działalność kontrolna	6
STAN CZYSTOŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH	6
Presje – źródła zanieczyszczeń wód	6
STAN – OCENA JAKOŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH	8
PRZECIWDZIAŁANIA – DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA	9
WODY PODZIEMNE	10
Presje	10
Stan - ocena jakości wód podziemnych	10
GOSPODARKA ODPADAMI	11
Presje	11
Stan	13
przeciwdziałania – kontrole składowisk i zakładów przemysłowych	15
HAŁAS KOMUNIKACYJNY I PRZEMYSŁOWY	16
Presje – źródła hałasu	16
Stan	16
Przeciwdziałania – działalność kontrolna	17
POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	18
Presje – Źródła promieniowania elektromagnetycznego	18
Stan – pomiary monitoringowe.....	20
OCHRONA ŚRODOWISKA PRZED AWARIAMI	20
Niebezpieczne substancje chemiczne w zakładach przemysłowych	20
Transport.....	21

WSTĘP

PODSTAWOWE INFORMACJE O POWIECIE

Położenie

Powiat bielski położony jest w południowej części woj. podlaskiego, na obszarze Zielonych Płuc Polski.

Ukształtowanie terenu charakteryzują lekko faliste obszary Równiny Bielskiej, która rozciąga się między Doliną Górnej Narwi a Doliną Nurca.

Pod względem zajmowanej powierzchni powiat bielski jest szóstym spośród 17 powiatów województwa podlaskiego. Jego obszar wynosi 1385 km². Od wschodu graniczy z Puszczą Białowieską. Na zachodzie sąsiaduje z Narwiańskim Parkiem Narodowym.

Przez region przebiegają ważne szlaki komunikacyjne

m.in.: droga krajowa nr 19 Suwałki – Białystok – Siemiatycze – Lublin – Rzeszów; droga krajowa nr 66 Zambrów – Wysokie Mazowieckie – Brańsk – Bielsk Podlaski – Kleszczele – Połowce. Przez obszar powiatu przebiegają również linie kolejowe relacji Białystok – Lublin oraz Bielsk-Podlaski – Hajnówka.

Struktura administracyjna i ludność

Powiat bielski jest zamieszkiwany przez 57,6 tys. osób. Gęstość zaludnienia wynosi 42 os./km². Na terenie powiatu znajdują się 2 gminy miejskie tj. Bielsk Podlaski i Brańsk oraz 6 gmin wiejskich: Bielsk Podlaski, Boćki, Brańsk, Orla, Rudka, Wyszki.

Gospodarka

Na terenie powiatu zarejestrowano 3826 podmiotów gospodarczych, z czego 3662 należy do sektora prywatnego. Głównym centrum gospodarczym jest Bielsk Podlaski – gdzie swoje siedziby mają największe podmioty, instytucje użyteczności publicznej i centra handlowo-usługowe. Najbardziej znane firmy w regionie to: zakład mleczarski Mlekovita sp. z o.o., zakład przetwórstwa rybnego firma Suempol, oddział Zakładów Mięsnych „Netter”, zakład produkcji napojów i wód Hoop Polska sp. z o.o, Swedspan Polska, firmy budowlane: Budimex Danwood, Maksbud, UniBep, Polbud, handlowe: Arhelan, Lidl, Kaufland, Biedronka i PSS Społem.

Walory turystyczne powiatu

Szczególnie cenne obszary są objęte siecią Natura 2000, za które uznaje się tereny najważniejsze dla zachowania zagrożonych lub bardzo rzadkich gatunków roślin, zwierząt czy charakterystycznych siedlisk przyrodniczych, mających znaczenie dla ochrony wartości przyrodniczych Europy. Podstawą utworzenia sieci Natura 2000 są 2 dyrektywy unijne tzw. „Dyrektywa Ptasia” i „Dyrektywa Siedliskowa”..

Na terenie powiatu sieć Natura 2000 tworzą: Obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO) - Dolina Górnej Narwi (18384 ha) oraz Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk (SOO) tj: Ostoja w Dolinie Górnej Narwi (20307 ha).

Dolina Górnej Narwi jest jedną z najlepiej zachowanych dolin rzecznych w Polsce i stanowi obok Bagien Biebrzańskich jeden z największych obszarów mokradeł środkowoeuropejskich, na którym nie prowadzono żadnych robót melioracyjnych związanych z regulacją stosunków wodnych. Jest on jedną z największych w Polsce ostoji ptactwa błotno-wodnego, zarówno dla gatunków lęgowych jak i przelotnych.

DZIAŁALNOŚĆ INSPEKCYJNO-KONTROLNA I BADAWCZA

Prawne podstawy funkcjonowania Inspekcji Ochrony Środowiska określono w ustawie z dnia 20 lipca 1991 r., która nałożyła na nią obowiązki:

- kontrolowania przestrzegania przepisów prawa o ochronie środowiska przez podmioty gospodarcze,
- prowadzenia badania stanu środowiska,
- informowania społeczeństwa o wynikach tych badań.

Szczegółowe cele działalności inspekcyjno-kontrolnej WIOŚ są corocznie ustalane w planach pracy, stworzonych na podstawie wytycznych Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, analizy wyników dotychczasowej działalności, propozycji przekazanych przez Marszałka, Wojewodę oraz przez organy samorządowe.

ZAKRES DZIAŁALNOŚCI INSPEKCYJNO-KONTROLNEJ

Podstawowym celem kontroli jest wymuszenie na kontrolowanym podjęcie działań, które w konsekwencji spowodują zmniejszenie negatywnego wpływu na środowisko. Inspekcja Ochrony Środowiska zgodnie z przysługującymi kompetencjami może zastosować różnego rodzaju środki dyscyplinujące, między innymi:

- wydać zarządzenia pokontrolne,
- wydać decyzję wyznaczającą termin usunięcia zaniedbań, a w przypadku stwierdzenia zagrożenia życia lub zdrowia czy znacznych szkód w środowisku, w porozumieniu z Wojewodą, decyzję wstrzymującą działalność zakładu,
- wymierzyć karę pieniężną za naruszanie warunków korzystania ze środowiska,
- skierować wystąpienia do innych organów administracji państwowej, rządowej i samorządu terytorialnego z wnioskiem o podjęcie działań związanych z ich właściwością,
- zastosować karę grzywny (mandat karny),
- skierować wniosek do sądu i organów ścigania.

*W tym miejscu należy zwrócić uwagę na **możliwości prawnych działań własnych samorządów**, zbieżnych z kompetencjami lub celami działań przypisanymi Inspekcji Ochrony Środowiska, które pozwalają przeciwdziałać negatywnemu oddziaływaniu na środowisko, a także minimalizować problemy środowiskowe.*

W okresie od października 2013 do lipca 2014 r. na terenie powiatu przeprowadzono łącznie 23 kontrole najbardziej uciążliwych podmiotów. W przypadkach stwierdzanych przekroczeń, wydawano stosowne zarządzenia, a także wymierzono kary pieniężne za naruszenie warunków korzystania ze środowiska.

MONITORING ŚRODOWISKA

W ramach działalności badawczej, główny zakres prac Inspekcji Ochrony Środowiska prowadzony jest w oparciu o Program Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ), którego koordynatorem jest Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. System PMŚ składa się z 3 głównych bloków - zagadnień: jakość środowiska, emisja oraz oceny i prognozy.

Zadania PMŚ realizowane są przez różnorodne instytucje w kraju, a w znacznym zakresie przez Wojewódzkie Inspektoraty Ochrony Środowiska. Dane uzyskiwane w Programie PMŚ tworzą wojewódzką bazę informacji o stanie środowiska.

Program badawczy realizowany przez WIOŚ obejmuje następujące komponenty środowiska:

- monitoring powietrza atmosferycznego,
- monitoring wód powierzchniowych płynących i stojących,
- monitoring wód podziemnych,
- monitoring hałasu,
- monitoring pól elektromagnetycznych,
- monitoring odpadów niebezpiecznych.

W każdym podsystemie badawczym, na potrzeby wykonywanych ocen, wyszczególnia się 3 elementy: presje, stan i przeciwdziałanie.

POWIETRZE

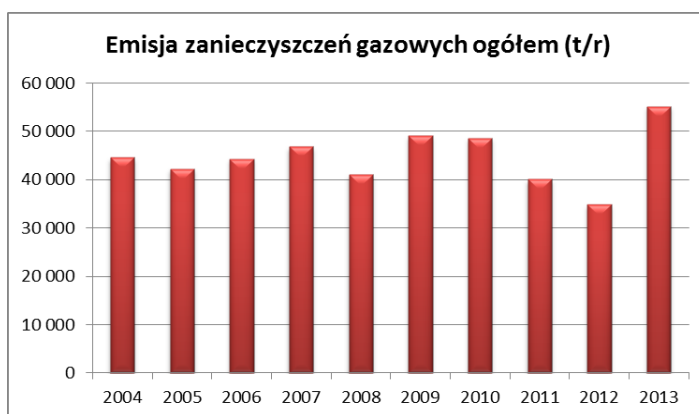
PRESJE – EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ DO POWIETRZA

Głównymi źródłami zanieczyszczeń atmosfery na terenie woj. podlaskiego są ciepłownie miejskie, przemysłowe oraz rozproszone źródła emisji z sektora komunalno – bytowego, a także zanieczyszczenia komunikacyjne.

Do substancji mających największy udział w emisji zanieczyszczeń, pochodzących głównie z procesów spalania energetycznego należą: dwutlenek siarki, tlenki azotu, tlenek węgla i pyły. Pozostałe rodzaje zanieczyszczeń emitowane z zakładów przemysłowych zlokalizowanych na terenie województwa to: węglowodory aromatyczne i alifatyczne, alkohole, octan etylu i ksylen oraz inne zanieczyszczenia.

Według danych GUS, w 2013 r. **emisja zanieczyszczeń pyłowych** ogółem z terenu powiatu bielskiego wyniosła 46 ton. Na przestrzeni ostatniego 10-lecia zauważalny jest wyraźny trend malejący.

Emisja zanieczyszczeń gazowych ogółem w 2013 r. wyniosła 55 201 ton. Trend z wielolecia wskazuje na wzrost emisji, która utrzymuje się w ostatnich latach na poziomie 35 - 55 tys. ton.

Wielkość emisji zanieczyszczeń powietrza z powiatu na tle województwa przedstawiono w tabeli.

EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIE UCIAŹLIWYCH											
	J. m.	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Emisja zanieczyszczeń pyłowych											
woj.podlaskie ogółem	t/r	2 176	2 004	1 740	1 748	1 324	1 146	1 096	977	919	874
powiat bielski ogółem	t/r	109	68	64	94	65	73	45	49	38	46
ze spalania paliw	t/r	97	66	62	92	63	72	44	49	38	46
Emisja zanieczyszczeń gazowych											
woj.podlaskie ogółem	t/r	1 874 115	1 799 787	1 703 946	1 716 244	1 602 796	1 597 587	1 616 560	1 646 078	1 480 002	1 974 984
powiat bielski ogółem	t/r	44 559	42 259	44 277	46 878	41 005	49 085	48 648	40 098	34 838	55 201
ogółem (bez CO2)	t/r	-	-	356	2 325	2 139	340	273	298	237	444
dwutlenek siarki	t/r	126	82	89	84	74	90	63	67	63	83
tlenki azotu	t/r	79	69	81	94	84	78	65	62	58	87
tlenek węgla	t/r	191	124	186	2 147	1 980	170	145	169	116	274
dwutlenek węgla	t/r	44 163	41 984	43 921	44 553	38 866	48 745	48 375	39 800	34 601	54 757
ZANIECZYSZCZENIA ZATRZYMANE LUB ZNEUTRALIZOWANE W URZĄDZENIACH DO REDUKCJI											
woj.podlaskie pyłowe	t/r	121 810	118 417	116 765	117 089	83 472	68 884	86 589	98 981	84 857	85 518
powiat bielski pyłowe	t/r	315	280	224	301	217	225	203	161	182	143

dane: GUS

STAN – OCENA JAKOŚCI POWIETRZA

Ocena stopnia zanieczyszczenia powietrza na terenie woj. podlaskiego dokonywana jest w oparciu o pomiary kontrolne głównych zanieczyszczeń bezpośrednio emitowanych do atmosfery (emisja) oraz badania monitoringowe substancji powstających w atmosferze (imisja).

Na terenie „Strefy Podlaskiej” która obejmuje wszystkie, za wyjątkiem Aglomeracji Białostockiej, powiaty województwa podlaskiego, wykonywana corocznie (zgodnie art. 89 Ustawy Prawo ochrony środowiska) „Ocena poziomów substancji w powietrzu i klasyfikacji stref województwa podlaskiego” wykazała za rok 2013 **przekroczenia normy pyłu PM_{2,5}** dla kryterium oceny - ochrona zdrowia.

Do oceny jakości powietrza na terenie całego województwa służą również pomiary na potrzeby oceny narażenia ekosystemów. Badania prowadzone są na stacji tła wiejskiego w m. Borsukowizna (gm. Krynki). Wykonywany jest tam pomiar automatyczny dwutlenku siarki, tlenków azotu i ozonu. W 2013 r. stwierdzono **przekroczenia poziomów celów długoterminowych dla ozonu** zarówno dla kryteriów: ochrony zdrowia i ochrona roślin. Taką ocenę potwierdzają wyniki badań prowadzonych od 2004 r.

PRZECIWDZIAŁANIA – DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA

Na terenie powiatu największa emisja zanieczyszczeń powietrza pochodzi z miast, gdzie głównymi źródłami zanieczyszczeń są ciepłownie miejskie i osiedlowe oraz zakłady przemysłowe, w większości zlokalizowane w Bielsku Podlaskim. Wyniki kontroli obiektów przedstawiono poniżej:

- **"M" Zakład Masarski w Bielsku Podlaskim** (kontrola: marzec/kwiecień 2014 r.) Źródłem emisji zanieczyszczeń jest kocioł o mocy nominalnej 0,058 MWt) oraz procesy technologiczne. Zakład posiada decyzję Starosty Bielskiego, określającą rodzaje i ilości substancji zanieczyszczających dopuszczonych do wprowadzenia do powietrza z procesów technologicznych. Ze względu na moc cieplną kotła, zakład zwolniony jest z ustawowego obowiązku posiadania decyzji o emisji dopuszczalnej oraz zgłoszenia. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości.
- **Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Bielsku Podlaskim** (kontrola: czerwiec 2014 r.) Źródłem emisji zanieczyszczeń jest kotłownia wyposażona w 4 kotły o mocy cieplnej – 2 x 0,605 MW i 2 x 0,82 MW oraz 2 kotły na pellet drzewny o mocy cieplnej – 2 x 0,540 MW. Kontrola wykazała, że ze względu na moc kotłowni (powyżej 1 MW) instalacja podlega zgłoszeniu organowi ochrony środowiska. Wydano zarządzenie pokontrolne nakazujące uregulowanie nieprawidłowości.
- **Przedsiębiorstwo Drogowo Mostowe Maksbud Sp. z o.o. w Bielsku Podlaskim** (kontrola: czerwiec/lipiec 2014 r.) Źródłem emisji zanieczyszczeń są procesy technologiczne (instalacja do produkcji mas bitumicznych) oraz kocioł o mocy nominalnej 200 kW. Zakład posiada decyzję Starosty Bielskiego ustalającą rodzaje i ilości gazów lub pyłów do powietrza z instalacji. Kontrola wykazała, że ze względu na używanie od lipca 2012 r. pyłu węgla brunatnego jako podstawowego paliwa, przedmiotowa decyzja wymaga uaktualnienia. Wydano zarządzenie pokontrolne nakazujące uregulowanie nieprawidłowości.

STAN CZYSTOŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH

PRESJE – ŹRÓDŁA ZANIECZYSZCZEŃ WÓD

Wielkość presji na wody prezentuje stopień wyposażenia w infrastrukturę obsługującą gospodarkę wodno-ściekową. Według aktualnie dostępnych danych GUS¹ długość czynnej sieci wodociągowej w 2012 roku w powiecie bielskim wynosiła 767,3 km. W 2012 roku 89,8% ludności korzystało z sieci wodociągowej, najwięcej

¹ brak danych za 2013 r. w czasie opracowania niniejszej informacji

w gminie miejskiej Bielsk Podlaski – 96,0 %, najmniej w gminie Boćki – 76,5 %. Wskaźnik ten systematycznie wzrasta we wszystkich gminach.

Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności									
Jednostka terytorialna	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Powiat bielski	87,7	88,7	88,8	88,9	89,1	89,3	89,5	89,7	89,8
Bielsk Podlaski(1) -gmina miejska	94,1	95,7	95,8	95,8	95,8	95,8	95,9	95,9	96,0
Bielsk Podlaski(2) -gmina wiejska	81,3	82,8	83,0	83,1	83,4	83,8	83,9	84,1	84,1
Brańsk(1) -gmina miejska	94,1	94,3	94,3	94,3	94,6	94,8	94,8	94,8	94,8
Brańsk(2) -gmina wiejska	87,3	87,6	87,7	87,7	88,2	88,3	88,4	88,8	88,8
Boćki	75,7	74,2	74,3	74,4	74,4	74,4	74,7	76,0	76,5
Orla	84,5	84,7	84,8	84,8	85,5	86,3	86,6	86,7	86,7
Rudka	78,2	79,7	79,7	79,9	79,9	80,0	80,1	80,1	80,1
Wyszki	77,1	78,3	78,5	78,5	78,9	79,8	80,0	80,1	80,5

dane: GUS

Długość czynnej sieci kanalizacyjnej w 2012 r. wynosiła 189,9 km. 48,9% ludności powiatu korzystało z sieci kanalizacyjnej, najwięcej w gminie miejskiej Brańsk – 83,0%, natomiast najmniej w gminie wiejskiej Brańsk – 1,6%. Wskaźnik ten systematycznie wzrastał we wszystkich gminach.

Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności									
Jednostka terytorialna	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Powiat bielski	39,7	42,5	43,4	43,8	44,3	44,6	45,9	48,0	48,9
Bielsk Podlaski(1) -gmina miejska	71,8	75,1	75,5	76,0	76,5	77,0	77,5	78,3	79,2
Bielsk Podlaski(2) -gmina wiejska	9,3	9,4	11,0	11,1	11,1	11,1	11,1	12,4	12,9
Brańsk(1) -gmina miejska	53,3	63,3	64,2	64,6	64,9	65,3	74,7	82,4	83,0
Brańsk(2) -gmina wiejska	0	0	0	0	0	0	0	0	1,6
Boćki	18,7	23,7	23,8	23,7	23,9	23,9	23,9	23,9	24,3
Orla	4,6	4,6	8,2	8,3	10,3	10,2	13,4	16,6	17,3
Rudka	39,5	41,3	45,9	46,7	46,7	46,8	51,2	58,6	58,9
Wyszki	0,7	0,9	0,9	0,9	0,9	1,0	1,0	6,8	6,9

dane: GUS

Na terenie powiatu funkcjonowało 8 komunalnych i 3 przemysłowe oczyszczalnie ścieków. Tylko 2 komunalne oczyszczalnie były wyposażone w system podwyższonego usuwania biogenów.

Komunalne i przemysłowe oczyszczalnie ścieków - ogółem ilość obiektów										
Jednostka terytorialna	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Powiat bielski	9	9	9	9	9	9	8	9	11	11
Bielsk Podlaski(1) -gmina miejska	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Bielsk Podlaski(2) -gmina wiejska	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Brańsk(1) -gmina miejska	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Brańsk(2) -gmina wiejska	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
Boćki	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Orla	2	2	2	2	2	2	1	2	2	2
Rudka	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

dane: GUS

Odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków był niski i wynosił średnio 57,4 % mieszkańców powiatu. Wskaźnik ten corocznie, systematycznie wzrastał.

Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogólnej liczby ludności										
Jednostka terytorialna	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Powiat bielski	47,68	49,32	51,87	53,42	54,16	51,55	52,8	54,9	56,3	57,4

Ogólna liczba mieszkańców obsługiwana przez oczyszczalnie ścieków - dane GUS										
Jednostka terytorialna	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Powiat bielski	28 991	29 726	31 002	31 677	31 912	30 136	30 654	31 663	32 703	33 040
Bielsk Podlaski(1) –g. miejska	21 172	21 838	22 303	22 988	23 369	23 929	23 362	23 637	24 091	24 416
Bielsk Podlaski(2) –g. wiejska	549	558	659	659	613	507	525	559	888	924
Brańsk(1) –g. miejska	2 150	2 180	2 300	2 300	2 350	2 800	3 520	3 720	3 760	3 800
Brańsk(2) –g. wiejska	0	0	0	0	0	0	0	0	111	124
Boćki	3 170	3 200	3 500	3 500	3 500	1 056	1 056	1 064	1 072	1 081
Orla	250	240	420	420	480	480	455	545	530	455
Rudka	1 500	1 500	1 600	1 600	1 600	1 192	1 600	1 600	1 700	1 700
Wyszki	200	210	220	210	0	172	136	538	551	540

dane: GUS

STAN – OCENA JAKOŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH

Zasady monitoringu wód uwzględniają badania i ocenę jakości wód w sposób odpowiedni do celów jej użytkowania i prowadzonej działalności na obszarze zlewni. Badania objęły:

- monitoring wód dla celów ogólnej oceny jakości wody, w tym stopnia eutrofizacji poprzez badania stężeń związków azotu i fosforu oraz w celu określenia odcinków wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych.
- monitoring jakości wód przeznaczonych do bytowania ryb, skorupiaków i mięczaków w warunkach naturalnych,
- monitoring wód prowadzony w ujęciach zaopatrujących ludność w wodę do spożycia oraz w obszarach ochronnych zbiorników wód śródlądowych.

KLASYFIKACJE WÓD

Ocen jakości wód dokonuje się w tzw. Jednolitej Części Wód Powierzchniowych². Rodzaje sporządzanych ocen to:

- **Ocena stanu wód.** Stan wód jest definiowany jako dobry lub zły. Aby stan wód uznano za dobry musi być spełniony warunek, iż oceniony stan ekologiczny (lub potencjał ekologiczny w przypadku wód sztucznych lub silnie zmienionych³) jest dobry lub powyżej dobrego oraz stan chemiczny wód oceniono jako dobry.
  - **Stan ekologiczny** określa się w ciekach naturalnych, jeziorach lub innych zbiornikach naturalnych, wodach przejściowych oraz przybrzeżnych. Ocena dokonywana jest na podstawie wyników klasyfikacji elementów fizykochemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych⁴. Stan ekologiczny jest definiowany jako: bardzo dobry, dobry, umiarkowany, słaby i zły.
  - **Potencjał ekologiczny** określa się dla wód sztucznych lub silnie zmienionych. Ocena dokonywana jest na podstawie wyników klasyfikacji zbadanych elementów biologicznych, fizykochemicznych i hydromorfologicznych. Potencjał ekologiczny jest definiowany jako: maksymalny, dobry, umiarkowany, słaby, zły.
  - **Stan chemiczny** wód klasyfikuje się na podstawie chemicznych wskaźników jakości wód. Stan chemiczny jest definiowany jako dobry oraz poniżej dobrego.
- **Ocena przydatności do bytowania ryb.** Określa czy woda spełnia warunki do naturalnego bytowania ryb. Ocena jest dokonywana w oparciu o kryteria bytowania ryb karpowatych oraz w oparciu o kryteria bytowania ryb łososiowatych.
- **Ocena przydatności do zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia.** Określa kategorię ujmowanej wody. Na potrzeby oceny wyznaczono 3 kategorie jakości, dla których określono warunki kryterialne oraz

² Jednolita część wód powierzchniowych (JCWP) - oznacza oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych, taki jak: jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny, sztuczny zbiornik wodny, struga, strumień, potok, rzeka, kanał, lub ich części, morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub przybrzeżne.

³ wody te zostały tak przekształcone przez człowieka, że niemożliwe jest przywrócenie im stanu naturalnego

⁴ nie uwzględnione w niniejszej ocenie ze względu na trwające prace nad ich klasyfikacją

wymagany sposób jej uzdatniania.

- **Ocena spełnienia wymagań w obszarach chronionych wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych.** Ocena polega na sprawdzeniu wartości kryterialnych wskaźników charakteryzujących zjawisko eutrofizacji wody.

OMÓWIENIE WYNIKÓW BADAŃ RZEK

Oceny wód sporządza się w ramach realizacji 6-cio letnich programów pomiarowych (2010-2015). W latach 2010-2013 na terenie powiatu bielskiego przeprowadzono badania rzeki Białej.

Biała jest lewostronnym dopływem Orlanki. Swoje źródła ma na terenach łąk w okolicy wsi Toporki. Do Orlanki uchodzi w okolicy wsi Hryniewiczze Duże.

Ocena jakości wód rzeki Białej – profil ujściowy w Hryniewiczach (kod jcw: PLRW200017261449)

- **Ocena stanu ekologicznego** - wykonana na podstawie indeksu fitobentosowego (IO) i makrofitów (makrofitowy indeks rzeczny MIR) wykazała stan umiarkowany (III klasa).
- **Ocena stanu chemicznego** - poniżej dobrego, ze względu na przekroczenia stężenia ftalanu di(2-etyloheksylu) (DEHP).
- **Ocena stanu wód** – zły.
- **Ocena w obszarach chronionych wrażliwych na eutrofizację** wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych wykazała, iż jcw jest wrażliwa na eutrofizację komunalną.

PRZECIWDZIAŁANIA – DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA

W okresie od września 2013 r. przeprowadzono 5 kontroli podmiotów z zakresu gospodarki wodno – ściekowej. Wyniki kontroli opisano poniżej:

- **PRONAR Sp. z o.o., Filia w Strabli, gm. Wyszki** (kontrola: wrzesień-październik 2013 r.). Wodę na potrzeby działalności podmiotu pobierano z wodociągu gminnego eksploatowanego przez Zakład Usług Komunalnych w Wyszkiach zgodnie z umową zawartą na czas nieokreślony. Wodę zużywano na cele technologiczne i na potrzeby socjalno-bytowe pracowników. W wyniku działalności produkcyjnej powstawały ścieki socjalno-bytowe, które odprowadzono bezpośrednio do trzech szczelnych zbiorników bezodpływowych. W zależności od potrzeb były one opróżniane przez firmę asenizacyjną. Ścieki technologiczne (wody popłuczne z procesu przygotowania powierzchni przed malowaniem proszkowym, zanieczyszczone preparatami chemicznymi służącymi do odtłuszczenia i fosforanowania żelazowego powierzchni stalowych) były odprowadzane do zbiornika retencyjnego, a następnie po jego napełnieniu były kierowane na instalację do neutralizacji, która pracowała okresowo. Stan formalno-prawny w zakresie odprowadzania ścieków był uregulowany. W wyniku przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.
- **Auto Kolor Serwis, gm. Bielsk Podlaski** (kontrola: listopad 2013 r.). Wodę na potrzeby zakładu pobierano z wodociągu miejskiego. Wytwarzane ścieki odprowadzono do kanalizacji. Warunki dostarczania wody oraz odprowadzania ścieków unormowano w umowie zawartej z Przedsiębiorstwem Komunalnym w Bielsku Podlaskim. Umowa została zawarta na czas nieokreślony. W wyniku przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.
- **BOLTRANS Franciszek Bolesta, gm. Brańsk** (kontrola: kwiecień-maj 2014 r.). W dniu 02.04.2014 r. do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska wpłynął wniosek o przeprowadzenie kontroli interwencyjnej w przedsiębiorstwie "BOLTRANS" Franciszek Bolesta. Przedmiotem działalności przedsiębiorstwa był transport towarów, głównie spożywczych. W trakcie kontroli właściciel oświadczył, iż samochody nie były myte na placu przedsiębiorstwa lecz na terenach klientów bezpośrednio przed załadunkiem towarów, a także sporadycznie w myjni samochodowej poza terenem przedsiębiorstwa. Na placu firmy nie zaobserwowano plam olejowych, ani innych śladów wskazujących na mycie samochodów w tym miejscu. W wyniku przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.
- **Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. w Bielsku Podlaskim** (kontrola: maj 2014 r.). Stan formalno-prawny w zakresie odprowadzania ścieków został uregulowany. Przedsiębiorstwo w ramach automonitoringu wykonywało wymagane (12-krotnie w ciągu roku) badania ścieków oczyszczonych odprowadzanych z oczyszczalni do rzeki. Wyniki wykonane w 2014 r. nie wykazały przekroczeń warunków określonych w pozwoleniu wodnoprawnym. W trakcie kontroli pobrano ścieki surowe i oczyszczone

(próby średnie dobowe). Wyniki ścieków oczyszczonych nie wykazały przekroczeń. Osiągnięto również minimalny wymagany stopień redukcji zanieczyszczeń. W wyniku przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.

- **Gmina Brańsk - oczyszczalnia ścieków w Brańsku** (kontrola: luty-maj 2014 r.). Stan formalno-prawny w zakresie odprowadzania ścieków oczyszczonych do rzeki Nurzec został uregulowany. W skład gminnej oczyszczalni ścieków wchodziły następujące urządzenia: punkt zlewny ścieków dowożonych, piaskownik pionowy, 2 osadniki piasku, zbiornik retencyjno-uśredniający, pompownia ścieków, wielofunkcyjny reaktor biologiczny typu „HYDROCENTRUM”, stacja dmuchaw, pompownia osadu nadmiernego, stacja dawkowania reagentów oraz stacja odwadniania osadów (typu „Drainad”). W dniu kontroli urządzenia były technicznie sprawne. Ilości odprowadzonych ścieków nie przekraczały wartości określonych w pozwoleniu wodnoprawnym. Wyniki wykonanych badań ścieków nie wykazały przekroczeń. W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.

WODY PODZIEMNE

PRESJE

Wody podziemne należą do zasobów naturalnych coraz bardziej zagrożonych zanieczyszczeniami z powierzchni ziemi. Konieczna jest ich szczególna ochrona, gdyż są to zasoby nieodnawialne. W szczególności niezbędna jest ochrona znacznych obszarów, pod którymi znajdują się Główne Zbiorniki Wód Podziemnych. W Polsce jest ich około 180, a obszar obejmuje ponad 52 % powierzchni naszego kraju.

Wody podziemne zanieczyszczone są różnymi substancjami chemicznymi, najczęściej są to: azotany, fosforany, substancje ropopochodne, chlorki, siarczany i inne.

Najpowszechniej występującymi przyczynami zanieczyszczeń wód podziemnych są wycieki z niezolowanych wysypisk odpadów, z baz paliwowych i stacji sprzedaży paliw do pojazdów samochodowych. Zanieczyszczenia siarczanami występują przede wszystkim na terenach uprzemysłowionych, azotanami i fosforanami na terenach rolniczych (są one także przyczyną degradacji zbiorników wodnych).

STAN - OCENA JAKOŚCI WÓD PODZIEMNYCH

KLASYFIKACJA WÓD PODZIEMNYCH⁵

Klasyfikacja elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych obejmuje pięć klas jakości:

- **Klasa I – wody bardzo dobrej jakości**, w których:
  - wartości elementów fizykochemicznych są kształtowane wyłącznie w efekcie naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych i mieszczą się w zakresie wartości stężeń charakterystycznych dla badanych wód podziemnych (tła hydrogeochemicznego)
  - wartości elementów fizykochemicznych nie wskazują na wpływ działalności człowieka
- **Klasa II – wody dobrej jakości**, w których:
  - wartości niektórych elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych
  - wartości elementów fizykochemicznych nie wskazują na wpływ działalności człowieka albo jest to wpływ bardzo słaby

⁵ na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2008 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych (Dz. U. Nr 143 poz. 896).

- **Klasa III – wody zadowalającej jakości**, w których wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych lub słabego wpływu działalności człowieka
- **Klasa IV – wody niezadowalającej jakości**, w których wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych oraz wyraźnego wpływu działalności człowieka
- **Klasa V – wody złej jakości**, w których wartości elementów fizykochemicznych potwierdzają znaczący wpływ działalności człowieka

Oceny stanu chemicznego wód podziemnych w Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) dokonuje się porównując wartości średnich arytmetycznych stężeń badanych elementów fizykochemicznych w zadanych punktów pomiarowych, które są reprezentatywne dla jednolitej części wód podziemnych, z wartościami granicznymi elementów fizykochemicznych określonych w załączniku do rozporządzenia.

Klasy jakości wód podziemnych I, II, III oznaczają dobry stan chemiczny, a klasy jakości wód podziemnych IV, V oznaczają słaby stan chemiczny.

Monitoring jakości wód podziemnych prowadzi Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy w sieci otworów badawczych obejmujących wszystkie JCWPd. Monitoring diagnostyczny na terenie powiatu został zrealizowany w oparciu o jeden punkt pomiarowy zlokalizowany w m. Husaki.

Klasyfikacja stanu chemicznego wód podziemnych w 2012 r. według badań PIG-PIB

Nr	Miejscowość / Gmina	głębokość stropu (m)	Wody	Użytkowanie terenu	Klasa jakości wody	wskaźniki w granicach stężeń III klasy jakości
1881	Husaki, gm. Bielsk Podlaski	335	wgłębne	łąki i pastwiska	III	Fe geogeniczne, O ₂

źródło: PIG

Stan chemiczny wód należy uznać za zadowalający. Stwierdzono podwyższoną zawartość żelaza-geogenicznego oraz obniżoną zawartość tlenu w wodzie podziemnej.

Należy podkreślić, że przedstawiona klasyfikacja wód podziemnych nie obejmuje oceny stanu sanitarnego oraz badań pod kątem przydatności wody do picia (po uzdatnieniu). Oceny te wykonuje Państwowa Inspekcja.

GOSPODARKA ODPADAMI

PRESJE

ODPADY PRZEMYSŁOWE

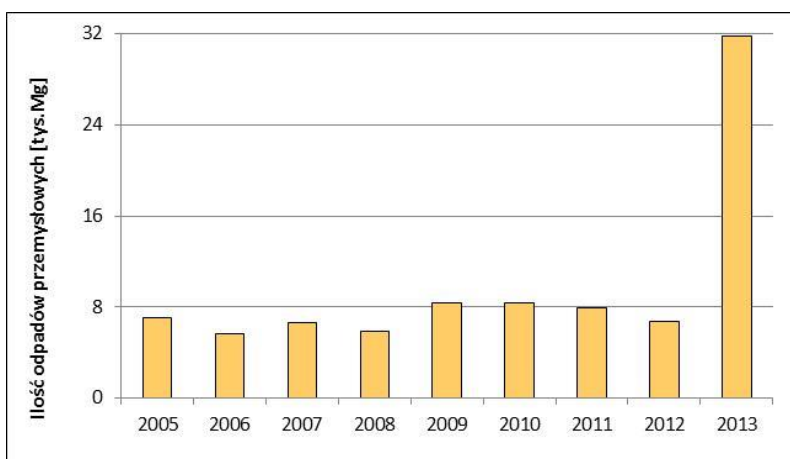
Ilość odpadów wytworzonych (z wyłączeniem odpadów komunalnych), na terenie powiatu bielskiego w 2013 r. wyniosła 31,8 tys. Mg co stanowiło 1,7% odpadów wytworzonych na terenie całego województwa podlaskiego (tabela, wykres).

Odpady wytworzone (z wyłączeniem odpadów komunalnych) w ciągu roku

Jednostka terytorialna	2005 [tys. Mg]	2006 [tys. Mg]	2007 [tys. Mg]	2008 [tys. Mg]	2009 [tys. Mg]	2010 [tys. Mg]	2011 [tys. Mg]	2012 [tys. Mg]	2013 [tys. Mg]
powiat bielski	7,1	5,6	6,6	5,9	8,3	8,3	7,9	6,7	31,8
woj. podlaskie	927,9	957,4	1057,2	838,3	737,9	713,5	707,6	1467,5	1827,5

źródło: GUS

Ilość odpadów przemysłowych wytworzonych w ciągu roku

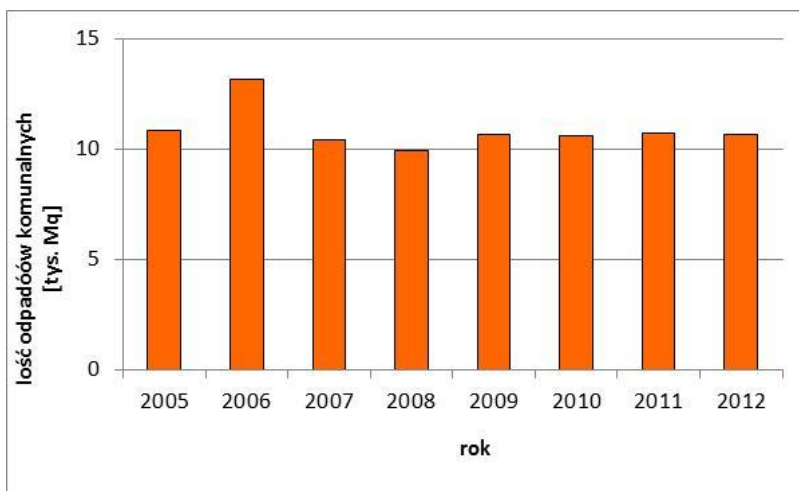

źródło: GUS

ODPADY KOMUNALNE

Głównymi źródłami wytwarzania odpadów komunalnych są gospodarstwa domowe, obiekty handlowo-usługowe, szkoły, przedszkola, obiekty turystyczne i targowiska. W 2012⁶ r. zebrano 10658,21 Mg odpadów, co w przeliczeniu na jednego mieszkańca wyniosło 184 kg/rok.

Ilość zmieszanych odpadów komunalnych zebranych na terenie powiatu bielskiego w latach 2005-2012

źródło: GUS

Od 1 stycznia 2012 r. zaczęła obowiązywać nowa ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Gmina ma za zadanie zapewnić odbieranie i właściwe - ekologicznie bezpieczne zagospodarowanie wszystkich odpadów komunalnych z możliwością selektywnego zbierania.

Zgodnie z głównymi założeniami nowelizacji przepisów, zmieszane odpady komunalne, odpady zielone (z pielęgnacji terenów zielonych oraz targowisk), pozostałości po sortowaniu odpadów komunalnych przeznaczone do składowania należy kierować do regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych (tzw. RIPOK). Odpady te powinny zostać zagospodarowane w regionie gospodarki odpadami (z wyjątkiem kierowania ich do instalacji zastępczej wyznaczonej w WPGO w sytuacji awaryjnej lub braku

⁶ brak danych GUS za 2013 r. w trakcie opracowania niniejszej informacji

RIPOK). Odpady od mieszkańców odbierane będą przez wyłonioną w drodze przetargu firmę. Istnieją dwa modele wyboru instalacji przez gminę ze względu na rodzaj ogłoszonego przetargu. W przypadku przetargu na odbieranie odpadów podmiot odbierający będzie przewoził je do instalacji wskazanych przez gminę. W przypadku przetargu na odbieranie i zagospodarowanie podmiot odbierający będzie wybierał i wskazywał w ofercie instalację, do której przekazywał będzie odebrane odpady komunalne (akceptacja instalacji poprzez wybór oferty przez gminę).

Za odbiór odpadów wszyscy mieszkańcy uiszczają jedną podstawową stawkę, dzięki czemu nikomu nie powinno „opłacać się” wyrzucanie odpadów do lasu. Ponadto osoby segregujące odpady będą płacić mniej. Gminy miały termin do połowy 2013 r. na wprowadzenie na swoim terenie nowego sposobu zarządzania odpadami oraz poinformowanie mieszkańców o tych zasadach.

Dzięki nowej ustawie zyskują nowe kompetencje i narzędzia do działania. Dysponując środkami z opłat za odpady od mieszkańców, gminy pokryją z nich koszty obsługi systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym np. punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Od lipca 2013 r. wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska rozpoczęli cykl kontroli, podczas których sprawdzają, czy gminy wywiązały się z nowych obowiązków.

STAN

SKŁADOWISKA

Na terenie powiatu eksploatowane są 2 składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne przyjmujących odpady komunalne. Żadne ze składowisk nie jest przystosowane do składowania odpadów niebezpiecznych. Na omawianym obszarze nie ma również składowisk odpadów przemysłowych.

Wykaz eksploatowanych składowisk komunalnych na terenie powiatu bielskiego

Lp.	Nazwa obiektu, Właściciel, zarządzający	Elementy wyposażenia a) uszczelnienie b) instalacja do zbierania odcieków c) wody opadowe d) instalacje do ujmowania gazu składowiskowego	Rok uruchomienia /deklarowany rok zamknięcia	Uwagi
1	Składowisko odpadów we wsi Augustowo Urząd Miasta ul. Kopernika 1 17-100 Bielsk Podlaski Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. ul. Studziwodzka 37 17-100 Bielsk Podlaski	a) tak b) drenaż c) rowy opaskowe d) 12 kominów odgazowujących bez możliwości wykorzystania do celów energetycznych lub spalania w pochodni	2006 2017	zastępcze (do zamknięcia)
2	Miejskie składowisko odpadów w Brańsku Urząd Miasta ul. Rynek 8 Brańsk	a) folia propylenowa b) drenaż sieciowy c) nie d) kominy wentylacyjne	1988 2017	zastępcze (do zamknięcia)

opracowanie: WIOS; * dane z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego

Monitoring składowisk

Zgodnie z art. 147a ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2008 Nr 25 poz. 150 z póź. zm.) prowadzący instalację jest zobowiązany prowadzić monitoring składowiska, a wyniki badań powinny być przekazywane do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Białymstoku. Oceny wyników badań przedstawiono w tabeli.

Wyniki badań wód podziemnych przy składowiskach przekazane do WIOŚ w Białymstoku za 2013 r.

Lp.	Nazwa składowiska	Data poboru prób	Monitoring wód gruntowych
1	SOK we wsi Augustowo	III, VI, IX, XII.2012 r.	Wody podziemne w najbliższym otoczeniu składowiska monitorowane były za pomocą piezometrów: P1, P2 i P3. Analizy laboratoryjne pobranych próbek wody obejmowały podstawowy zakres wskaźników (Dz. U. 2002, Nr 220, poz.1858, § 3.1., pkt. 3 i 4 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2002 r. w sprawie zakresu, czasu, sposobu oraz warunków prowadzenia monitoringu składowisk odpadów). Odczyn badanych wód wahał się od 6,7 do 7,2. Jest to wartość charakterystyczna dla wód podziemnych I klasy. Na całej sieci monitoringowej wartości chromu (Cr), wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA) oraz ogólnego węgla organicznego (OWO) odpowiadały I klasie jakości wód. Wartości przewodności elektrolitycznej właściwej (PEW) mieściły się w granicach klasy II. Ponadto do II klasy sklasyfikowano wartości cynku (Zn) w P1, w P2 w I, II i IV serii badań oraz w P3 w I i III serii badań (w pozostałych kwartałach Zn w klasie I). Wartości miedzi (Cu) kształtowały się na poziomie poniżej II klasy jakości wód, wartości ołowiu (Pb) poniżej granicy właściwej dla klasy III oraz rtęci (Hg) – poniżej granicy charakteryzującej klasę IV. W ocenie nie brano pod uwagę oznaczeń dla kadmu (Cd), ponieważ zawartość tego pierwiastka była niejednoznaczna odnośnie granic oznaczalności.*
2	SOK w Brańsku	I., XI 2013 r.	Wody podziemne monitorowane były za pomocą piezometrów: P1, P2 i P3. Analizy laboratoryjne pobranych próbek wody obejmowały podstawowy zakres wskaźników (Dz. U. 2002, Nr 220, poz.1858, § 3.1., pkt. 3 i 4 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2002 r. w sprawie zakresu, czasu, sposobu oraz warunków prowadzenia monitoringu składowisk odpadów. W P1 stwierdzono podwyższoną wartość OWO w II serii badań odpowiadającej IV klasie jakości wód oraz PEW, kształtującej się na poziomie klasy II. Pozostałe parametry w I klasie. W P2 do klasy II zaliczono wartość PEW w I serii badań, reszta wskaźników posiadała wartości charakteryzujące klasę I. W P3 wartość OWO mieściła się w granicach klasy II, pozostałe parametry w klasie I jakości wód.*
3	SOK w m. Domanowo	VI, XI 2013 r.	Wody podziemne w najbliższym otoczeniu składowiska odpadów w Domanowie monitorowane były za pomocą piezometrów: P1, P2 i P3. Analizy laboratoryjne pobranych próbek wody obejmowały podstawowy zakres wskaźników (Dz. U. 2002, Nr 220, poz.1858, § 3.1., pkt. 3 i 4 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2002 r. w sprawie zakresu, czasu, sposobu oraz warunków prowadzenia monitoringu składowisk odpadów. Analiza wyników wskazuje na podwyższone wartości OWO w P3 (I seria badań) oraz obniżone wartości odczynu pH (P3 – I seria badań i P2 – I seria badań), kształtujące się na poziomie właściwym dla klasy IV. Nieco niższe stężenie OWO, mieszczące się w granicach klasy II, odnotowano w P3 (II seria). W granicach klasy II oscylowały również wartości przewodności elektrolitycznej właściwej (PEW) w P3. Pozostałe badane wskaźniki posiadały stężenia charakterystyczne dla wód I klasy jakości.*

*Na podstawie klasyfikacji wg RMS z dnia 23 lipca 2008 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych (Dz. U. 2008, Nr 143, poz. 896), opracowanie: WIOŚ Białystok

ODPADY NIEBEZPIECZNE

W 2013 r. w bazie WSO⁷ zgromadzono informacje o 109 producentach odpadów niebezpiecznych. Pod względem ilości wytworzonych odpadów do największych wytwórców należały:

- IKEA Industry Poland Sp. z o.o. w m. Koszki, gm. Orla - 422,6 Mg
- Środowisko i Innowacje Sp. z o.o. w Brańsku - 144,9 Mg
- Środowisko i Innowacje Sp. z o.o. w gm. Orla - 110,1 Mg
- Środowisko i Innowacje Sp. z o.o. w gm. Boćki - 87,2 Mg
- Gospodarstwo Rolne Andrzej Brzozowski w Parcewie, gm. Bielsk Podlaski - 24,2 Mg

Na terenie powiatu wytworzono 897,1 Mg odpadów niebezpiecznych oraz zebrano 38,9 Mg. Zbieraniem zajmowało się 7 specjalistycznych firm posiadających odpowiednie zezwolenia.

Największą grupę odpadów niebezpiecznych stanowiły materiały konstrukcyjne zawierające azbest. Z uwagi na fakt, iż wyroby azbestowe należy usunąć z terenu kraju do końca 2032 roku szacuje się, że powstająca ilość będzie sukcesywnie wzrastać w następnych latach. Znaczącą ilość stanowiły również uwodnione szlamy z czyszczenia kotłów zawierające substancje niebezpieczne oraz z klejów lub szczeliw zawierające rozpuszczalniki organiczne lub inne substancje niebezpieczne.

PRZECIWDZIAŁANIA – KONTROLE SKŁADOWISK I ZAKŁADÓW PRZEMYSŁOWYCH

Od okresu wydania poprzedniego raportu, Inspektorat przeprowadził kontrole 11 podmiotów pod kątem gospodarki odpadami.

- **Urząd Miasta Bielsk Podlaski** (kontrola interwencyjna: luty-marzec 2014 r.). Podczas kontroli stwierdzono przysypanie ziemią odpadów wytworzonych podczas porządkowania nieruchomości, w wyniku czego pouczono kontrolowanego.
- **Oczyszczalnia ścieków w Brańsku** (kontrola: luty-maj 2014 r.). Ewidencję odpadów prowadzono zgodnie z obowiązującymi wzorami dokumentów. Zbiorcze zestawienie danych o rodzajach i ilości wytwarzanych odpadów za rok 2012 zostało złożone w terminie do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego. W zestawieniu ujęto wszystkie odpady wytwarzane na oczyszczalni. Podczas kontroli stwierdzono, iż nastąpiło przekazanie odpadów podmiotowi nieuprawnionemu - nieposiadającemu zezwolenia na zbieranie i przetwarzanie odpadów. W wyniku w/w nieprawidłowości udzielono instruktażu.
- **ARRIVA Sp. z o.o. - Oddział w Bielsku Podlaskim** (kontrola: kwiecień-maj 2014 r.). Kontrolowany podmiot przedłożył sprawozdanie z odpadów za 2013 rok po terminie ustawowym, w wyniku czego nałożono administracyjną karę pieniężną.

Nie stwierdzono nieprawidłowości podczas kontroli następujących podmiotów:

JERONIMO MARTINS POLSKA S.A. - Market BIEDRONKA w Bielsku Podlaskim (kontrola: listopad-grudzień 2013 r.); **Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. w Bielsku Podlaskim - oczyszczalnia ścieków** (kontrola: styczeń 2014 r.); **Fabryka Przyrządów i Uchwytów BISON-BIAL S.A. - Wydział w Bielsku Podlaskim** (kontrola: luty-marzec 2014 r.); **M" Zakład Masarski, D. i I. Pachwicewicz Sp.J. w Bielsku Podlaskim** (kontrola: marzec-kwiecień 2014 r.); **BOLTRANS Franciszek Bolesta w Kiersnówku, gm. Brańsk** (kontrola interwencyjna: kwiecień-maj 2014 r.); **Przedsiębiorstwo Komunalne w Bielsku Podlaskim** (kontrola: maj 2014 r.); **Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Bielsku Podlaskim** (kontrola: czerwiec 2014 r.); **Przedsiębiorstwo Drogowo Mostowe „Maksbud” Sp. z o.o.** (kontrola: czerwiec-lipiec 2014 r.); **„METAL ZŁOM” - skup złomu Irena Bazyluk w Bielsku Podlaskim** (kontrola: lipiec 2014 r.).

⁷ Wojewódzki System Odpadowy, Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego

HAŁAS KOMUNIKACYJNY I PRZEMYSŁOWY

PRESJE – ŹRÓDŁA HAŁASU

Hałas jest jednym z najbardziej odczuwalnych zagrożeń środowiska. Z akustycznego punktu widzenia, hałasem określa się każdy niepożądany dźwięk, który w pewien sposób wpływa na tło akustyczne. Do głównych źródeł hałasu wpływających na zwiększenie uciążliwości akustycznej dla środowiska zewnętrznego należą: ruch drogowy, ruch kolejowy, transport lotniczy oraz zakłady przemysłowe. Na terenie województwa podlaskiego najistotniejsze źródła hałasu to transport drogowy (hałas komunikacyjny) oraz w niewielkim stopniu zakłady przemysłowe (hałas przemysłowy).

Wpływ na klimat akustyczny ma niezwykle dynamiczny rozwój motoryzacji, także na terenie powiatu bielskiego. Według aktualnie dostępnych danych GUS w roku 2012 w powiecie bielskim zarejestrowanych ogółem było 43160 pojazdów (o 884 pojazdów więcej niż w roku poprzednim).

Hałas przemysłowy obejmuje dźwięki emitowane przez różnego rodzaju maszyny i urządzenia oraz części procesów technologicznych, instalacje i wyposażenie małych zakładów rzemieślniczych i usługowych. Do hałasu przemysłowego zalicza się również dźwięki emitowane przez urządzenia obiektów handlowych takie jak: urządzenia klimatyzacyjne, wentylatory itp., a także urządzenia nagłaśniające w lokalach rozrywkowych i gastronomicznych.

W odróżnieniu od hałasu komunikacyjnego, hałas przemysłowy ma na ogół charakter lokalny.

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska, ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska poprzez utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub, co najmniej na tym poziomie oraz zmniejszenie poziomu hałasu, co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

W październiku 2012 r. weszło w życie nowe rozporządzenie Ministra Środowiska zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z dnia 1 października 2012 r., poz. 1109), podwyższające dopuszczalne poziomy hałasu w odniesieniu do trzech kategorii rodzaju terenu, na podstawie którego wykonane zostały pomiary hałasu za 2013 rok. W styczniu 2014 r. ogłoszony został jednolity tekst rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku, z uwzględnieniem zmian wprowadzonych rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. poz. 1109).

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku prowadzi badania hałasu komunikacyjnego i przemysłowego na terenie całego województwa podlaskiego. Badania przeprowadzane są w ramach planowych kontroli, a także w ramach działań interwencyjnych w wyniku skarg społeczeństwa.

STAN

HAŁAS KOMUNIKACYJNY

Badania monitoringowe hałasu komunikacyjnego prowadzone są przez Inspektorat zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 czerwca 2011 roku⁸ oraz wytycznymi Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

Na terenie powiatu w roku 2013 Inspektorat nie prowadził pomiarów hałasu komunikacyjnego.

⁸ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 czerwca 2011 roku w sprawie prowadzenia pomiarów poziomów w środowisku substancji lub energii przez zarządzającego drogą, linią kolejową, linią tramwajową, lotniskiem, portem (Dz.U.Nr 140, poz. 824)

PRZECIWDZIAŁANIA – DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA

HAŁAS KOMUNIKACYJNY

Największy wpływ na kształtowanie poziomu hałasu przy drogach mają parametry źródła, tzn. parametry ruchu drogowego, do których należą: natężenie ruchu, udział pojazdów ciężkich i motocykli oraz prędkość potoku pojazdów. Bardzo duży wpływ odgrywa stan techniczny pojazdów. Poza wymienionymi czynnikami dodatkowo wpływ na poziom emitowanego hałasu w warunkach miejskich ma też płynność ruchu, a także styl jazdy. O wielkości natężenia hałasu decydują również: pochylenie odcinka, wysokość odbiorcy nad jezdnią, odległość odbiorcy od jezdni, kształt i sposób pokrycia terenu (asfalt, beton, trawa itp.), ukształtowanie terenu i sposób jego zagospodarowania oraz ewentualne przeszkody.

Ochrona przed hałasem drogowym dotyczy metod i sposobów zarówno w strefie emisji (powstawania) jak i imisji (odbioru) hałasu.

EFEKTYWNE METODY OCHRONY PRZED HAŁASEM (tzw. metody ograniczające hałas u źródła)

Działania w strefie emisji dotyczą zmniejszenia efektu generowania hałasu przez pojazdy u źródła, czyli w przekroju drogi.

- Metody i środki związane z pojazdem i kierowcą,
- Metody i środki związane ze sposobem projektowania dróg i doбором poszczególnych elementów drogi (lokalizacja drogi i jej otoczenie, pochylenie drogi, przekrój poprzeczny drogi, nawierzchnia),
- Metody i środki związane z organizacją ruchu (natężenie ruchu pojazdów, struktura pojazdów, płynność ruchu z najmniejszą liczbą zatrzymań, koncentracja ruchu na określonych drogach – obwodnice, uspokojenie ruchu, utrzymanie prędkości w zakresie 30-50 km/h).

OCHRONA PRZED HAŁASEM W STREFIE IMISJI (tzw. ograniczanie hałasu u odbiorcy)

Działania w strefie imisji dotyczą stosowania odpowiednich środków ochrony odbiorcy i powinny mieć na celu ograniczenie hałasu do wartości dopuszczalnych.

- Metody i środki związane z ograniczeniem hałasu za pomocą urządzeń zlokalizowanych na drodze fali dźwiękowej pomiędzy źródłem hałasu a odbiorcą (ekrany akustyczne, wały ziemne, kombinacje ekranu ziemnego z ekranem akustycznym, pasy zieleni izolacyjnej),
- Metody i środki związane z lokalizacją i odpowiednim ukształtowaniem budynku oraz jego izolacją przed oddziaływaniami akustycznymi (lokalizowanie budynków mieszkalnych w odpowiedniej odległości od tras komunikacyjnych),
- Wymiana stolarki okiennej i izolacja ścian budynków – metody te ograniczają jedynie hałas wewnątrz budynku.

HAŁAS PRZEMYSŁOWY – DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA

Zagrożenie hałasem przemysłowym związane jest głównie z niekorzystną lokalizacją zabudowy mieszkaniowej, w pobliżu zakładów. Emisja hałasu przemysłowego jest uzależniona w dużym stopniu od procesów technologicznych i wykorzystywanych w nich maszyn i urządzeń, których ilość, stan techniczny, poziom nowoczesności, a także izolacyjność akustyczna i lokalizacja źródła są czynnikami decydującymi o stopniu uciążliwości dla otoczenia. W opisywanym okresie, na terenie powiatu Inspektorat przeprowadził 3 kontrole z zakresu hałasu:

- **"BIELMLEK" Sp. z o.o. w Bielsku Podlaskim** (kontrola interwencyjna: sierpień-wrzesień 2013 r. oraz kontrola: grudzień 2013 r.). Główne źródła emisji hałasu do środowiska to: wentylator ciągu spalin w kotłowni (praca urządzenia w ruchu ciągłym; poziom hałasu w odległości 1 m. - 84.1 dB; brak zabezpieczeń akustycznych); oczyszczalnia ścieków (praca urządzeń w ruchu ciągłym; emisja hałasu od pracujących

areatorów; zespół skraplaczy obudowany płytami dźwiękochłonnymi); praca urządzeń na potrzeby prozokowni; transport samochodowy wewnątrz zakładu (głównie samochody dostawcze i wózki widłowe). Na terenie młeczarni prowadzona jest praca rębaka do zrębkowania drewna opałowego. Zakład potrzebuje miesięcznie ok. 900 Mg zrębków jako paliwo do współspalania z miazem węglowym na potrzeby technologiczne młeczarni (do wytworzenia takiej ilości rębaka pracuje przez 24 dni robocze przez 10 godzin dziennie a w soboty po 6 godzin dziennie; zrębkowanie przez 12 miesięcy w roku). Jako biomasa wykorzystywane są opoły drzewne pochodzące z okolicznych zakładów drzewnych. W dniu kontroli na placu składowym było ok. 2,5 tys. Mg opołów drzewnych. Do pracy wykorzystywany jest stacjonarny rębak elektryczny o mocy 45 kW. Zgodnie z obowiązującym pozwoleniem zintegrowanym, dopuszczalny równoważny poziom dźwięku A przenikający do środowiska powstający w wyniku prowadzonej działalności nie może przekraczać: 55 dB A - w godz. 6.00 – 22.00 oraz 45 dB A - w godz. 22.00 – 6.00. Przeprowadzone w czasie kontroli pomiary emisji hałasu od rębaka elektrycznego wykazały występowania przekroczeń wartości dopuszczalnych hałasu na granicy chronionych terenów zabudowy mieszkaniowej w porze dziennej o 1,5 dB. W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości nałożono mandat karny. W dniu 4.11.2013 r. zakład przedłożył do WIOŚ w Białymstoku wniosek o zaprzestanie naliczania kary biegnącej. Do wniosku zostały dołączone pomiary emisji hałasu wykonane przez uprawnioną firmę. Z analizy badań wynika że młeczarnia nie przekracza dopuszczalnych norm hałasu określonych w pozwoleniu zintegrowanym. Przeprowadzone przez laboratorium WIOŚ kontrolne pomiary emisji hałasu potwierdziły ten fakt.

- **Sklep Wielobranżowy Krzysztof Brzozowski w Brańsku** (kontrola interwencyjna: lipiec 2014 r.). Głównym źródłem hałasu na terenie obiektu mającym wpływ na klimat akustyczny na przyległych terenach jest proces regulacji obrotów silnika urządzeń po dokonanych naprawach. Regulacje prowadzone są w wiacie oraz na zewnątrz obiektu. Dopuszczalne poziomy hałasu wynoszą: 55 dB A - w godz. 6.00 – 22.00 oraz 45 dB A - w godz. 22.00 – 6.00. Ocena przekroczeń wartości dopuszczalnych hałasu w środowisku dokonywana jest w oparciu o tzw. poziom równoważny L_{eq} , stanowiący wartość uśrednioną w ciągu 8 godzin pory dziennej lub 1 godziny pory nocnej. Pomiary prowadzone były podczas pracy pilarki spalinowej oraz quada. Przeprowadzone w dniu kontroli pomiary nie wykazały przekroczeń wartości dopuszczalnych hałasu.

Należy podkreślić, że na skutek dotychczas przeprowadzonych kontroli oraz obowiązku uzyskania pozwolenia zintegrowanego dla niektórych instalacji, wiele zakładów wprowadziło już szereg zabezpieczeń akustycznych, które skutecznie wyeliminowały nadmierny hałas na terenach mieszkalnych. Najczęściej stosowanymi zabezpieczeniami były: wyciszenia i wygłuszenia maszyn, obudowy akustyczne, tłumiki, kabiny dźwiękoszczelne, zmiany natury organizacyjnej (np. zmiana trybu pracy zakładu), dobór mało hałaśliwej technologii produkcji, urządzeń, maszyn i środków transportu czy ekrany akustyczne.

POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

PRESJE – ŹRÓDŁA PROMIENIOWANIA ELEKTROMAGNETYCZNEGO

Pole elektromagnetyczne (PEM) jest zjawiskiem fizycznym złożonym z układu dwóch pól: elektrycznego i magnetycznego. Zmiany pola elektrycznego i magnetycznego rozchodzą się w przestrzeni w postaci fal elektromagnetycznych.

W środowisku występują dwa rodzaje źródeł pól elektromagnetycznych: naturalne (pole magnetyczne Ziemi, pole wytwarzane przez wyładowania atmosferyczne, promieniowanie kosmiczne i promieniowanie Słońca) oraz sztuczne (powstające wokół radiolinii i wytwarzane przez instalacje służące do komunikacji za pomocą fal (np. stacje radarowe, anteny nadawcze radiowo – telewizyjne, aparaty CB-radio, stacje telefonii komórkowej), napowietrzne linie przesyłowe wysokiego napięcia, stacje elektroenergetyczne oraz urządzenia elektryczne codziennego użytku takie jak: telefony, kuchenki mikrofalowe, telewizory itp.).

Niewątpliwie najbardziej niebezpiecznymi źródłami PEM oddziałującymi negatywnie na środowisko i zdrowie są stacje radiowe i telewizyjne, nadajniki GSM, linie wysokiego napięcia.

W Polsce obowiązują niezależne przepisy ochronne związane z narażeniem na promieniowanie elektromagnetyczne dotyczące ochrony środowiska. Wartości dopuszczalne zostały określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku⁹. Zgodnie z rozporządzeniem dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych wyznaczone zostały dla terenów przeznaczonych pod zabudowę oraz miejsc dostępnych dla ludności i odnoszą się do różnych zakresów częstotliwości. Parametry PEM określa się zależnie od częstotliwości. Dla małych częstotliwości rzędu kilku – kilkuset herców można zmierzyć zarówno wielkości składowej elektrycznej (natężenie określane w voltach na metr – V/m) jak i składowej magnetycznej (natężenie określane w amperach na metr – A/m). Dla wyższych częstotliwości (np. radiowych) jako parametr podaje się gęstość mocy wyrażaną w watach na metr kwadratowy – W/m². W każdym z dwóch przypadków można wyliczyć wielkość składowej elektrycznej i magnetycznej.

Zakres częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko, **dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową**

Zakres częstotliwości pola elektromagnetycznego		Parametr fizyczny		
		Składowa elektryczna	Składowa magnetyczna	Gęstość mocy
Lp.	1	2	3	4
1	50 Hz	1 kV/m	60 A/m	-

Zakres częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko, **dla miejsc dostępnych dla ludności.**

Zakres częstotliwości pola elektromagnetycznego		Parametr fizyczny		
		Składowa elektryczna	Składowa magnetyczna	Gęstość mocy
Lp	1	2	3	4
1	0 Hz	10 kV/m	2.500 A/m	-
2	od 0 Hz do 0,5 Hz	-	2.500 A/m	-
3	od 0,5 Hz do 50 Hz	10 kV/m	60 A/m	-
4	od 0,05 kHz do 1 kHz	-	3 ^f A/m	-
5	od 0,001 MHz do 3 MHz	20 V/m	3 A/m	-
6	od 3 MHz do 300 MHz	7 V/m	-	-
7	od 300 MHz do 300 GHz	7 V/m	-	0,1 W/m ²

Objaśnienia:

Podane w kolumnach 2 i 3 tabeli wartości graniczne parametrów fizycznych charakteryzujących oddziaływanie pól elektromagnetycznych odpowiadają:

a) wartościom skutecznym natężeń pól elektrycznych i magnetycznych o częstotliwości do 3 MHz, podanym z dokładnością do jednego miejsca znaczącego,

b) wartościom skutecznym natężeń pól elektrycznych o częstotliwości od 3 MHz do 300 MHz, podanym z dokładnością do jednego miejsca znaczącego,

c) wartości średniej gęstości mocy dla pól elektromagnetycznych o częstotliwości od 300 MHz do 300 GHz

lub wartościom skutecznym dla pól elektrycznych o częstotliwościach z tego zakresu częstotliwości, podanej z dokładnością do jednego miejsca znaczącego po przecinku,

d) f - częstotliwość w jednostkach podanych w kolumnie 1,

e) 50 Hz - częstotliwość sieci elektroenergetycznej

⁹ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U Nr 192, poz. 1883).

STAN – POMIARY MONITORINGOWE

Od roku 2008 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku realizuje program badań pól elektromagnetycznych opracowany zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska¹⁰. Program zakłada skoncentrowanie pomiarów na obszarach dostępnych dla ludności tj. w centralnych dzielnicach lub osiedlach miast o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 tys. oraz w pozostałych miastach i na terenach wiejskich.

Zakres badań obejmuje pomiary natężenia składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego w przedziale częstotliwości, co najmniej od 3 MHz do 3000 MHz.

W ramach 3-letniego programu, Inspektorat corocznie przeprowadza pomiary w 45 punktach pomiarowych rozmieszczonych na terenie całego województwa. Dotychczasowe, wieloletnie badania nie wykazały przekroczeń w żadnym z badanych punktów, a maksymalna wartość badanej składowej elektrycznej nie przekroczyła 10% normy.

W roku 2013 na obszarze powiatu nie przeprowadzono pomiarów pól elektromagnetycznych. Na rok 2014 Inspektorat zaplanował pomiary pól elektromagnetycznych w Bielsku Podlaskim. Wyniki przeprowadzonych pomiarów zostaną przedstawione w kolejnej informacji o stanie środowiska na terenie powiatu.

OCHRONA ŚRODOWISKA PRZED AWARIAMI

Poważne awarie mogą powstawać w przypadku awarii i katastrof w obiektach przemysłowych zlokalizowanych na terenach miast powiatu oraz w wyniku wypadków kolejowych i drogowych z udziałem cystern i autocystern przewożących materiały niebezpieczne. Zdarzenia te charakteryzują się specyficznymi cechami takimi jak niepewność ich wystąpienia, złożoność przyczyn, różnorodność bezpośrednich skutków oraz indywidualnym, niepowtarzalnym przebiegiem.

NIEBEZPIECZNE SUBSTANCJE CHEMICZNE W ZAKŁADACH PRZEMYSŁOWYCH

Pod pojęciem poważnej awarii rozumie się zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem. Poważne awarie mogą powstawać w przypadku awarii i katastrof w obiektach przemysłowych zlokalizowanych na terenach powiatu oraz w wyniku wypadków kolejowych i drogowych z udziałem cystern i autocystern przewożących materiały niebezpieczne. Zdarzenia te charakteryzują się specyficznymi cechami takimi jak niepewność ich wystąpienia, złożoność przyczyn, różnorodność bezpośrednich skutków oraz indywidualnym, niepowtarzalnym przebiegiem.

WIOŚ w Białymstoku prowadzi rejestr obiektów mogących spowodować poważne awarie (zakłady dużego ryzyka i zakłady zwiększonego ryzyka oraz potencjalnych sprawców poważnych awarii), a także je kontroluje.

Na terenie powiatu bielskiego aktualnie nie występują zakłady o dużym ryzyku oraz zakłady o zwiększonym ryzyku powstania poważnej awarii przemysłowej¹¹. Brak jest również innych zakładów, które znajdowałyby się w rejestrze, mogących być źródłem poważnej awarii przemysłowej (kwalifikacja na podstawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych w zakładach oraz stopnia stwarzanego przez nie zagrożenia dla ludzi i środowiska).

¹⁰ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. Nr 221, poz. 1645).

¹¹ Powyższy podział określa Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 9 kwietnia 2002 r. w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej; Dz.U. 58, poz. 535 z późn. zmianą.

TRANSPORT

Poważne źródło zagrożenia na terenie powiatu, oceniane nawet na większe niż pochodzące od obiektów stacjonarnych, mogą stwarzać katastrofy kolejowe oraz wypadki drogowe środków transportu, przewożących materiały niebezpieczne. Szczególnie groźne są awarie w rejonach przepraw mostowych na tych trasach, grożą one bezpośrednim skażeniem wód płynących.

Na terenie powiatu bielskiego znajduje się kilkanaście stacji paliw. Ich eksploatacja może stworzyć lokalne zagrożenie dla środowiska np. możliwość awarii czy pożary. W rozpatrywanym okresie na terenie powiatu (Bielsk Podlaski) jedną stację paliw płynnych należącą do PKN ORLEN S.A. poddano gruntownej modernizacji, prowadzącej do spełnienia w całości wymagań zawartych w obowiązujących przepisach prawa. Głównie jednak wypadki o znamionach poważnych awarii wynikają z transportu paliw do zaopatrzenia stacji.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku uczestniczy w cyklicznie powtarzanych działaniach kontrolnych ukierunkowanych na kontrolę przewozów drogowych towarów niebezpiecznych, prowadzonych na obszarze województwa, na głównych drogach wylotowych z Białegostoku, w tym na kierunku Białystok – Bielsk Podlaski – Lublin. Akcje organizowane są przez Komendę Wojewódzką Policji przy współpracy Państwowej Straży Pożarnej, Transportowego Dozoru Technicznego, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska oraz Straż Graniczną i Inspekcję Transportu Drogowego. Kontrolą objęto kołowe i kolejowe środki transportu materiałów toksycznych i surowców chemicznych. Zakres kontroli obejmuje sprawdzenie stanu technicznego środków transportu, wymaganego wyposażenia i prawidłowości oznakowania oraz kompletności dokumentacji.

W rozpatrywanym okresie na terenie powiatu nie odnotowano poważnych awarii jak również zdarzeń o znamionach poważnych awarii, zarówno na terenie zakładów jak i w transporcie drogowym i kolejowym towarów niebezpiecznych.

Opracował:
Wydział Monitoringu Środowiska

Akceptował

NACZELNIK WYDZIAŁU
MONITORINGU ŚRODOWISKA

mgr inż. Grzegorz Bok

DYREKTOR
Wojewódzkiego Inspektoratu
Ochrony Środowiska
w Białymstoku

mgr Mirosława Siwy